

Notes on Contributors

JANA BARTŮŇKOVÁ – docentka Ústavu českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové. Věnuje se interpretacím děl umělecké literatury (např. K. H. Máchy, B. Němcové, J. Nerudy, F. Šrámka, K. Čapka, V. Párala) a problematice dialogu v dramatu i próze (např. monografie *Ztvárnění primární a sekundární komunikace ve vybraných dílech české umělecké prózy 1. poloviny 19. století*, Hradec Králové 1989).

MARIE ČECHOVÁ – profesorka Univerzity Karlovy, nyní působí na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Zabývá se stylistikou a didaktikou českého jazyka, především vyučováním slohu. Je autorkou monografií *Teorie a praxe vyučování českému jazyku na gymnáziu* (Praha 1978), *Vyučování slohu (Úvod do teorie)* (Praha 1985), *Komunikační a slohová výchova* (Praha 1998), spoluautorkou publikací *Didaktika českého jazyka* (Praha 1989), *Čeština a její vyučování* (Praha 1998), *Stylistika češtiny* (Praha 1990), *Čeština – řeč a jazyk* (Praha 1996), *Stylistika současné češtiny* (Praha 1997), aj.

SVĚTLA ČMEJRKOVÁ – vedoucí oddělení stylistiky a textové lingvistiky Ústavu pro jazyk český v Praze. Zabývá se srovnávacím studiem komunikace, teorií a analýzou dialogu (se zaměřením na mediální diskuse), výstavbou odborného diskurzu. Je spoluautorkou publikací *Čeština, jak ji znáte i neznáte* (Praha 1996); *Český jazyk na přelomu tisíciletí* (Praha 1997); *Jak psát odborný text* (Praha 1999), a spolueditorkou několika v zahraničí vydaných sborníků. Přípravuje monografii o textech současné reklamy.

LUBOMÍR DOLEŽEL – původně pracovník Ústavu pro jazyk český Akademie věd, od r. 1969 až dosud profesor a starší vědecký pracovník Centra srovnávacích literatur na Univerzitě v Torontu. Badatel v oboru literární teorie a lingvostylistiky. Světový ohlas získaly především jeho knižní publikace *O stylu moderní české prózy* (Praha 1960), *Narrative Modes in Czech Literature* (Toronto 1973), *Occidental Poetics. Tradition and Progress* (Nebraska 1990), *Heterocosmica. Fiction and Possible Words* (Baltimore – Londýn 1998), většinou přeložené do několika jazyků.

ONDŘEJ HAUSENBLAS – pracovník katedry pedagogiky Pedagogické fakulty UK v Praze. Zabývá se interpretací textu (např. prózy K. Poláčka, J. Trefulky aj.) a převodem

vědeckých i širě odborných znalostí o jazyce a literatuře do školní výuky (se zaměřením na rozvoj komunikačních dovedností). Je autorem knížky *Vrátíme smysl hodinám češtiny* (Praha 1998) a řady statí o reformě výuky, přispívá do veřejné debaty o vzdělávání v tisku, rozhlase a televizi.

BOHUSLAV HOFFMANN – pracovník katedry české literatury a literární vědy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Hlavními předměty jeho zájmu jsou česká literatura 20. století a didaktika literatury, soustavně se zabývá charakterem postmoderního literárního diskurzu. Je mj. autorem publikací *Vladimír Neff* (Praha 1982), komentované antologie *České drama a divadlo ve druhé polovině 20. století* (Praha 1992), dále řady skript a učebnic pro základní i střední školy (podíl na kompletu *Přehledné dějiny literatury* aj.).

JANA HOFFMANNOVÁ – vědecká pracovnice Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR. Zabývá se stylistikou, lingvistikou textu, pragmatickou lingvistikou, teorií a analýzou dialogu. Autorka monografií *Sémantické a pragmatické aspekty koherence textu* (Praha 1983), *Stylistika a...* (Praha 1997). Spoluautorka knih *Mluvená čeština v autentických textech* (Praha 1992), *Kapitoly o dialogu* (Praha 1994), *Dialog v hodinách češtiny 1, 2* (Praha 1996, 1998), *Dialog v češtině* (Mnichov 1999), *Konverzace v češtině* (Praha 1999).

JAROSLAV HUBÁČEK – profesor, emeritní rektor, děkan Filozofické fakulty Ostravské univerzity. Soustavně se věnuje stylistice a sociolingvistice. Je autorem monografií *Železničářský slang* (1974), *O českých slanzích* (1979), *Jak mluvit a přednášet* (1983), *Malý slovník českých slangů* (1988), četných učebnic a vysokoškolských skript.

ALENA JAKLOVÁ – docentka Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Zabývá se stylistikou, interpretací textu (spoluautorka *Komplexní analýzy komunikačního procesu a textu*, České Budějovice 1987), slangem, jazykovou situací v jihočeském regionu (redaktorka sborníků *Jazyk a řeč jihočeského regionu I.-IV.*, 1992-1995) a vyjadřováním současné mládeže (autorka monografie *Interdisciplinární výzkum řečové činnosti mládeže*, České Budějovice 1986).

MILAN JELÍNEK – profesor Masarykovy univerzity v Brně, její emeritní rektor, zároveň přednáší na Slezské univerzitě v Opavě. Autor monografie *O jazyku a stylu novin* (Praha 1957), spoluautor publikací *O češtině každodenní* (Brno 1984), *Příruční mluvnice češtiny* (Praha 1995), aj. Zabývá se stylistikou (hlavně stylem publicistickým a odborným), je znalcem českého purismu, soustavně se věnuje jazykové kultuře a činnosti popularizační.

IVANA KOLÁŘOVÁ – pracovnice Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Předmětem jejího zájmu je stylistika, vztah mluvených a psaných textů, především úloha kontaktních a metatextových prostředků ve výstavbě textu. Vydala monografii *Vliv komunikace na významové posuny některých sloves* (Ústí nad Labem 1997).

JAN KORENSKÝ – vědecký pracovník Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, profesor a vedoucí katedry Univerzity Palackého v Olomouci. Zabývá se filozofií jazyka, postavením jazykovědy v současném interdisciplinárním kontextu, sémantikou, syntaxí, komunikačním přístupem k řeči a jazyku, interpretací textu. Autor mj. knih *Komplexní popis výrazové struktury pádu substantiva v češtině* (Praha 1972), *Konstrukce gramatiky ze sémantické báze* (Praha 1984), *Teorie přirozeného jazyka. Interdisciplinarita, aplikace, prognózy* (1989), *Komunikace a čeština* (Praha 1992), *Proměny myšlení o řeči* (Praha 1998).

JIŘÍ KRAUS – ředitel Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, profesor Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Zabývá se dějinami rétoriky, jazykovou kulturou, stylistikou a sociolingvistikou. Je autorem knih *Rétorika v dějinách jazykové komunikace* (Praha 1981), *Úvod do stylistiky pro informační pracovníky* (Praha 1987), *Rétorika v evropské kultuře* (Praha 1998), spoluautorem řady dalších teoretických i popularizačních publikací (*Čeština, jak ji znáte i neznáte*, Praha 1996; *Pisemnosti v našem životě*, Praha 1996; aj.).

MARIE KRČMOVÁ – profesorka Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Zabývá se fonetikou a fonologií, teorií národního jazyka a stylistikou. Je autorkou knihy *Běžně mluvený jazyk v Brně* (Brno 1981) a spoluautorkou *Stylistiky češtiny* (Praha 1991), *Stylistiky současné češtiny* (Praha 1997), *Příruční mluvnice češtiny* (Praha 1995), publikace *Český jazyk na přelomu tisíciletí* (Praha 1997) a svazku edice *Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Český jazyk 1945-1995* (Opole 1998).

MICHAL KRÍSTEK – pracovník Ústavu českého jazyka Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Předmětem jeho zájmu je hlavně stylistika a její výuka.

PETR MAREŠ – docent Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Zabývá se hlavně stylem uměleckého textu a vztahy verbální a neverbální komunikace, zvláště na příkladě filmu. Je autorem monografií *Styl, text, smysl. O slovesném díle Josefa Čapka* (Praha 1989) a *Publicistika Josefa Čapka* (Praha 1995) a spoluautorem knihy *Text a komunikace. Jazyk v literárním díle a ve filmu* (Praha 1993).

OLGA MÜLLEROVÁ – vědecká pracovnice Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, docentka Filozofické fakulty UK. Zabývá se sociolingvistikou, teorií a analýzou dialogu, výzkumem mluvené češtiny. Vydala monografie *Komunikativní složky výstavby dialogického textu* (Praha 1983), *Mluvený text a jeho syntaktická výstavba* (Praha 1994).

Je spoluautorkou publikací *Mluvená čeština v autentických textech* (Praha 1992), *Kapitoly o dialogu* (Praha 1994), *Dialog v hodinách češtiny 1, 2* (Praha 1996, 1998), *Dialog v češtině* (Mnichov 1999), *Konverzace v češtině* (Praha 1999).

MAREK NEKULA – působil na univerzitách v Praze a Brně, nyní jako řádný profesor bohemistiky na univerzitě v Řezně. Zabývá se stylistikou, pragmatickou a textovou lingvistikou. Je autorem monografie *System der Partikeln im Deutschen und Tschechischen (Unter besonderen Berücksichtigung der Abtönungspartikeln)*, Tübingen 1996. Oddíly věnované částicím a syntaxi textu zpracoval také pro *Příruční mluvnici češtiny* (Praha 1995).

ADELA RECHZIEGLOVÁ – vystudovala na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy obor čeština-ruština-holandština. Je docentkou bohemistiky a vědeckou pracovníčkou katedry slavistiky Amsterodamské univerzity (Universiteit van Amsterdam) v Nizozemí. Na této univerzitě se habilitovala prací na téma negce v češtině (knižně *On Negation in Czech*, Praha 1995). Ve své práci se orientuje na specifická témata z české fonetiky a fonologie (např. koartikulační jevy); na sémantické aspekty záporu, zejména v kombinaci s kvantifikátory; dále na sociolingvistické problémy češtiny (diglosie), a v neposlední řadě také na jevy stylistické a textové (dialogická motivace využívání částic nebo citátů ve výstavbě textu).

HANA SRPOVÁ – docentka Ostravské univerzity. Věnuje se především sociolingvistice a pragmatické lingvistice, se zaměřením na analýzu současné publicistiky. Vydala mj. monografii *K aktualizaci a automatizaci v současné psané publicistice* (Ostrava 1998).

KAREL ŠEBESTA – docent, přednáší současně na Filozofické fakultě a na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Zabývá se stylistikou (studiem reklamy, viz *Reklamní texty. Jejich funkce a výstavba*, Praha 1990) a pedagogickou lingvistikou (jazykem mládeže), věnuje zvláštní pozornost komunikační a mediální výchově. Je autorem monografie *Od jazyka ke komunikaci. Didaktika českého jazyka a komunikační výchova* (Praha 1999).

OLDŘICH ULIČNÝ – profesor Univerzity Karlovy v Praze, ředitel Ústavu českého jazyka a teorie komunikace. Zabývá se českou a slovanskou gramatikou (autor monografie *Instrumentál v struktuře české věty*, 1984, 2. vyd. 2000), sociolingvistikou a stylistikou (spoluautor publikace *Prostor pro jazyk a styl. Lingvostylistické analýzy současné české prózy pro děti a mládež*, Praha 1987, 2. vyd. Hradec Králové 1994). Je též spoluautorem osnov a řady učebnic pro výuku českého jazyka.

JIŘÍ ZEMAN – pracovník Ústavu českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové. Předmětem jeho odborného zájmu je fonetika a fonologie, sociolingvistika (hlavně vztah češtiny a slovenštiny), teorie a analýza

dialogu. Je spoluautorem příručky *Výslovnost a skloňování cizích osobních jmen v češtině* (Hradec Králové 1998) a *Konverzace v češtině při rodinných a přátelských návštěvách* (Praha 1999).

MAREK BŁASZAK – adiunkt w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Opolskiego

DOROTA BRZozowska – adiunkt w Zakładzie Stylistyki Uniwersytetu Opolskiego, autorka monografii *O dowcipach polskich i angielskich* (Opole 2000) i współredaktorka tomu *Świat humoru* (Opole 2000).

WOJCIECH CHLEBDA – profesor Uniwersytetu Opolskiego, autor m.in. monografii *Oksymoron. Z problemów językowego poznania rzeczywistości* (Opole 1985), *Elementy frazematyki. Wprowadzenie do frazeologii nadawcy* (Opole 1999) i *Fatum i nadzieja. Szkice do obrazu samoświadomości językowej dzisiejszych Rosjan* (Opole 1995).

CHRISTIE DAVIES – profesor Uniwersytetu w Reading (Anglia), por. m.in. *Jokes and their Relation to Society* (Berlin 1998).

ELŻBIETA DĄBROWSKA – adiunkt w Zakładzie Literatury Polskiej XX w. Uniwersytetu Opolskiego, autorka m.in. monografii *Teksty w ruchu. Barok w poetyckich powtórzeniach współczesności* (Opole 2000).

ANTONINA GRIGORASZ – docent w Uniwersytecie Pedagogicznym w Kijowie.

GRZEGORZ GROCHOWSKI – adiunkt w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk.

SWIŁŁANA IWANENKO – docent Uniwersytetu Lingwistycznego w Kijowie, autorka m.in. monografii *Полифония текста*, (Київ 1999, 318 с.).

MAŁGORZATA KITA – profesor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, por. m.in. *Wywiad prasowy. Język-gatunek-interakcja* (Katowice 1998).

MARGARITA N. KOŻYNA – emerytowany profesor Uniwersytetu w Permie zob. „Stylistyka” IV (1995), s. 340-346.

MARZENA MAKUCHOWSKA – adiunkt w Zakładzie Stylistyki Uniwersytetu Opolskiego, m.in. autorka monografii *Modlitwa jako gatunek języka religijnego* (Opole 1998).

MAREK RUSZKOWSKI – profesor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach, por. m.in. *Główne tendencje syntaktyczne w polskiej prozie artystycznej* (Kielce 1997).

ALDONA SKUDRZYKOWA – profesor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, autorka m.in. monografii *Język (za)pisany o kolokwialności dialogów współczesnej prozy polskiej* (Katowice 1994), współautorka *Małego słownika terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej* (Kraków-Warszawa 2000) oraz *Słownika pisowni łącznej i rozdzielnej* (Gdańsk 2000).

BRANKO TOŠOVIĆ – profesor slawistyki Uniwersytetu w Graz, autork m.in. monografii *Funkcionalni stilovi* (Sarajevo 1988) i *Stilistika glagola* (Wuppertal 1995).

KRYSTYNA URBAN – adiunkt w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego.

BOŻENA WITOSZ – profesor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, m.in. autorka monografii *Opis w prozie narracyjnej na tle innych odmian deskrypcji* (Katowice 1997).

KATARZYNA WYRWAS – asystentka w Zakładzie Językoznawstwa Pragmatycznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.